

Paul Brodersens prædiken 3. søndag efter helligtrekonger

Taler

Paul Brodersen
Præst

Dato

25. januar 1942

Sted

Vor Frue Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 17, vers 5-6

1 Tro

Tro er et af de hyppigst anvendte kristne ord. Man kan imidlertid bruge det uden rigtig at forstaa dets mening, og det kan tyndslides gennem den megen
5 brug. Vi trænger derfor til stadig paany at faa klaret vor forstaaelse af, hvad tro virkelig er, ud fra det nye testamente og Jesu egen tale om tro. Men navnlig gælder det jo om at have tro og ikke bare tale om den.

Hvor trænger vi til tro i denne tid. Vi kan nok have grund til at føle paa samme
10 maade som disciplene, da de sagde til Jesus: »Giv os mere tro.« Og Jesus vil sige til os, ganske som han sagde til dem dengang: »Det er ikke en stor mængde tro, I behøver, men den rette art af tro. Hvis I blot har en smule af den rigtige slags tro, da vil I være istand til at overvinde bjerge af vanskeligheder og kunne gøre det tilsyneladende umulige.«

15

Det er altsaa den rigtige art af tro, Jesus fremhæver, og hvis store muligheder han taler om. Der findes et ord, der ofte er blevet anvendt i kirkens historie, ordet »rettroenhed.« Med det ord tænker man paa, at man tror de rette ting. Det er ogsaa vigtigt. Det er sandelig ikke lige meget, hvad man tror. Men tit tænkes der
20 for lidt paa den anden side af sagen, paa om vi overhovedet rigtig tror, altsaa om det, vi taler om som vor tro, er af den rigtige slags.

Hvad er da den rigtige slags tro, den, om hvilken Jesus siger, at selv den mindste smule af den kan gøre de største ting?

25

Det første, jeg til svar herpaa vil nævne, er, at tro er overbevisning og ikke blot

mening. Vi kan tænke paa det kendte ord i Hebræerbrevet: »Tro er en overbevisning om ting, der ikke ses.« Der staar overbevisning, ikke meninger. Ofte nøjes man med at have religiøse meninger. Det er overhovedet et træk i
30 tiden, at der er i bunkevis af meninger, men ikke saa meget virkelig personlig overbevisning. Man vil gerne have det, man har, let og billigt. Og meninger er noget let og billigt, medens overbevisning lægger beslag paa et menneskes karakter og personlige holdning.

35 Hvis man blot tænker paa meninger, er det ikke saa underligt, at folk kan spørge, om det gør nogen større forskel, hvad et menneske tror. Naturligvis gør det ingen videre forskel, hvis et menneskes saakaldte religiøse »tro« kun er en slags meninger. Saa kan man skifte tro, som man skifter bohave. Saa kan man ogsaa nøjes med at laane i stedet for at blive ejer. Men hvis vi tænker saadan om
40 tro, véd vi ikke, hvad virkelig tro er.

Vor virkelige tro er de overbevisninger, vi lever paa, som bestemmer vor holdning over for tilværelsen og bærer os i vor handlen. Et lille korn af virkelig overbevisning er mere værd end hele ladninger af religiøse meninger, som man
45 blot beskæftiger sig med i tankerne eller foredrager med munden. Men overbevisning kan vi ikke have uden personligt at engageres i sagen og lade det, vi tror, faa indflydelse paa vor karakter og handlen.

Jeg vil videre nævne, at den tro, Jesus taler om, altid er et personligt forhold til
50 Gud og til ham selv. Det er ikke tro paa en lære eller en bog, men paa en person. Den er derfor mere end overbevisning – den er et personligt tillidsforhold. »Hav tro til Gud,« siger Jesus. Og det er det samme som at have tro til Jesus selv. Ti den Gud, han vil, at vi skal have tro til, er ham, der gennem Jesus møder os og taler til os, aabenbarer sin kærlighed for os og handler for vor frelse.
55 Kristen tro er at forlade sig paa denne i Kristus aabenbarede og i ham virkende Gud. Vi kan godt leve i tillidsforhold til ham, selv om der tankemæssigt er mange uløste spørgsmaal for os.

Denne tillid er ikke blot en passiv følelse, men noget aktivt. Og det er det tredje,
60 jeg vil nævne. Tro er noget aktivt. Den er at gribe fat om det, Jesus siger os, ja om ham selv og give sig ud i det, han kalder os til.

Jeg kan til illustration fortælle et træk, jeg har læst. Et skib gik under noget uden for en større ø, og mange af passagererne druknede. En af de overlevende fra

denne katastrofe har fortalt følgende: Han kunde ikke svømme. Han tog da et redningsbælte om sig og stillede sig ud paa kanten af det synkende skib. Da han saa en bølge, der gik mod land, sprang han ud og blev paa bølgen baaret ind til kysten. Man kan sige, at denne mand blev »frelst ved tro«. Det var

70 redningsbæltet, der bar ham oppe, og bølgen, der bar ham ind, men han maatte selv springe ud. Han gjorde et spring, der gjaldt livet, i tro – i tillid til, at redningsbæltet vilde holde oppe og bølgen bære frem. Dette kan være en illustration til, hvad tro vil sige. En levende tro er at kaste sig ud paa Gud i tillid til, at vi gennem Jesus møder Gud som den magt, der kan frelse os og bære os
75 igennem til livets bestemmelse.

Vi kan sidde og høre og maaske give vor samstemmen til det, vi hører, idet vi tænker, at det er rigtigt nok. Men det er først virkelig tro, naar det bliver noget personligt og aktivt. Du maa gribe fat om det, ordet siger dig, for at leve paa det
80 og gøre efter det. Man kan høre om syndernes forladelse af Guds naade i Kristus og samstemme i, at dette med syndernes forladelse jo hører til vor kristne tro og er »evangeliets perle«. Men virkelig at tro syndernes forladelse er noget mere end dette. Det er i tillid til Kristus, der har givet sit liv for vore synders skyld, at gribe personligt fat om det, at Gud forlader mig alle mine synder — at gribe fat
85 om det og forlade sig paa det, saa man derved bliver et frigjort menneske.

Da Livingstone rejste til Afrika, drog han ud til de uhyre strabadser og farer, der ventede ham, i tillid til dette ord af Kristus: »Se, jeg er med Eder alle dage indtil verdens ende«. Han greb med sit hjertes tillid fat om dette ord og gav sig ud i
90 den tjeneste, han følte sig kaldet til, i tillid til dette løftes bærekraft. Han stolede paa, at han, der havde sagt det, ikke vilde svigte. Gang paa gang kom han tilbage til dette løfte af Kristus, og han satte en tyk streg under ordet: »alle dage«. Hans tro blev sat paa tunge prøvelser. Sværest var det vel den dag, da han ene med de sorte mænd maatte begrave sin elskede, trofaste hustru derude, efter at hun var
95 bukket under for det strenge liv. Han var en stund som slaaet i stykker af det. Men han rejste sig igen fra dette tunge slag i tro til, at ogsaa nu var Kristus hos ham som vennen, der ikke vilde svigte, og i denne tro gik han videre ad den vej, der var Guds vej for ham. Dette er tro. Og den fik ikke blot et morbærfigentre til at flytte sig, men den lukkede et stort, mørkt fastland op for kristendom og
100 civilisation.

Tro er noget, som man maa bruge. Man kan ikke blot »have« den. Den maa bruges i livet. En tro, der ikke bruges og ikke gør noget, er ikke noget virkeligt.

105 Det er tydeligt, at Jesus vil vende disciplenes tanker bort fra at drøfte troen og stirre paa den. Han vil have dem til at bruge troen og sætte den ind i livet som en levende kraft.

Tro er tillid og mod til at handle efter det, vi ser som det rette og erkender som
110 højere bud og kald. Man tænker saa meget paa tro i forbindelse med meninger og anskuelser. Vi skulde tænke mere paa tro i forbindelse med at handle. Hvordan viser vor tro sig, naar vi ikke blot skal tale, men handle? Det er da, at troen virkelig skal vise sig. Og det er her, at kristnes vantro kommer for dagen. Trods al tale om tro vover man dog tit, naar det kommer til stykket, ikke at
115 handle efter den tro, man taler om. Og saa er det jo alligevel ikke rigtig tro. Eller rettere: saa afsløres vor formentlige tro som vantro. Jeg kan sige: »Jeg tror, at isen bærer«. Men hvis jeg nægter at gaa ud paa den, viser jeg dermed, at jeg i virkeligheden ikke tror.

120 Det kan godt være, at det virkelige spørgsmaal for dem, der beklager sig over deres ringe og svage tro, er, hvad de egentlig vil bruge troen til. Du kan ikke blot have tro, du maa leve og handle i tro. Du skal møde dit livs fristelser i tro til Gud, for i hans kraft at blive stærk over for dem. Du skal gaa ud at gøre Guds vilje, saa langt du kan se den, uden at lade dig standse af frygt for de mulige
125 konsekvenser i tillid til, at han selv vil være med dig og hjælpe dig igennem. Er du villig til dette, da brug den tro, du har. I stedet for at stirre paa manglerne og svaghederne ved din tro, saa brug den i et liv efter Guds vilje.

Vi kommer tilbage til viljen. Tro har med viljen at gøre. Den er at give sin vilje til
130 Gud, for baaret af ham og ud af den kraft, han giver, at gøre det, man ser som hans vilje. Det er ved at give dig selv til Gud og det, du ser som hans vilje, at du kommer til at kende, hvad tro virkelig er. Naar Jesus kaldte mennesker til tro, var det, han mente og vilde, en helhjertet overgivelse af sig selv til Gud og hans vilje. »Hav tro til Gud« betød for ham at lade én ting – Guds kærlighed og vilje
135 – bestemme over os i liv og handlen og bære os i lidelse og modgang. Jesus vilde aldrig have kaldt noget tro, der ikke indesluttede at vove og at gøre. Tro er for ham en helhjertet hengivelse til Guds vilje med den tillid, at hvad der end er af vanskeligheder og modstand, og hvad vi end kan komme ud for af standsninger og tilsyneladende nederlag, saa vil dog Gud bære gennem det altsammen og hans
140 vilje vinde igennem.

Naar jeg tænker paa den situation, vi og vort folk nu er i, kan jeg ikke være i tvivl

om, at det, som vi behøver mere end noget andet, er mod. Jeg mener ikke
145 dumdristighedens mod, men det mod til fast og beslutsomt at gøre det rette,
som bunder i tro til Gud. »Lad os ikke«, sagde i sin tid Abraham Lincoln til
sine medarbejdere, »af nogen trusler skræmmes bort fra at gøre vor pligt. Lad os
tro, at ret giver styrke, og i den tro indtil enden gøre det, vi ser som ret«. Den tro
behøver vi nu. Vi vil nemt komme i situationer, hvor det bliver helt afgørende
150 for os, om vi har den tro, der viser sig i modet til det rette, den tro, der i tillid til
Gud tør sætte existensen ind paa at være tro og lydige mod det, vi kender som
sandt og ret.

Der er saa meget i denne tid, der kan gøre os forsagte og forskræmte. Og
155 forsagthed er synd, fordi den er vantro. Vi trænger til at høre Jesu Ord om, hvad
tro formaar. Den levende tro giver ikke op. Den lader sig ikke standse af noget,
naar det gælder Guds vilje. Hvad har mennesker ikke gjort og udrettet i tro.
Hebræerbrevet taler om dem, der ved tro »overvandt riger, øvede retfærdighed,
stoppede løvers mund, slukkede ilds kraft... og bragte fremmedes hære til at
160 vige.« Der er endnu gerninger af denne art at øve i Danmark og i verden, og de
øves kun i tro.

Gud kan og vil endnu gøre underfulde ting, om vi blot vil stole paa ham og give
vort liv vovende hen for ham. »Vi trænger ikke til en stor tro«, sagde en af de
165 banebrydende mænd i den kristne missions historie, »men til tro paa en stor
Gud«. Og vi kan føje til: og til, at der i denne tro bliver vovet stort og gjort store
ting med Gud. Det gaar langt ud over vore smaa, fattige forestillinger, hvad den
store Gud kan gøre, hvor der er mennesker, der virkelig stoler paa ham og stiller
sig til raadighed for ham.

170 Men lad mig sige det igen til slut: Stands ikke ved, at din tro er saa lille og svag,
men sæt den tro, du har, ind paa at gøre det, du ser, at Gud vil have dig til at
gøre – for kun derved kommer din tro til at vokse.

175 **Kilde**
Paul Brodersen: Lys i natten. Prædikener fra 1940-43. J. Frimodts Forlag, København. 1943

Kildetype
Dokumentation i bogværk

180 **Tags**
3. søndag efter helligtrekonger, Anden Verdenskrig, Anden tekstrække, Danmarks besættelse 1940-1945,
Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/paul-brodersens-praediken-3-sondag-efter-helligtrekonger>

185

190

195

200

205

210

215

220